

CRB-INDEX (\$)

	29-03-11	12-04-11	mutatie
CRB-index*	661,92	673,64	1,8%
Aluminium (\$/ton)	2648,00	2660,00	0,5%
Goud (\$/tr.oz.)	1417,50	1450,50	2,3%
Koffie (\$-cts/lb)	261,45	273,80	4,7%
Koper (\$cts/pond)	433,75	437,75	0,9%
Nikkel (\$/ton)	26250,00	27115,00	3,3%
Olie (\$/vat)	115,27	123,98	7,6%
Suiker (\$cts/lb)	31,93	28,92	-9,4%
Tarwe (\$cts/bushel)	737,25	759,50	3,0%
Zilver (\$/tr.oz.)	37,12	40,13	8,1%

*CRB-index: grondstoffenfuturesindex van het Commodity Research Bureau

British Thermal Units (BTU). In 2008 was de prijs dubbel zo hoog en momenteel schommelt aardgas rond het prijsniveau van 4,2 dollar/miljoen BTU. De prijsdaling kan echter niet worden toegeschreven aan de vraag, want die neemt sinds 2008 steeds verder toe. Zowel de particuliere als industriële consumptie steeg vorig jaar tot het niveau van voor het uitbreken van de crisis.

De oorzaak ligt met name aan de aanbodzijde. Door een forse toename van de productie zijn de Amerikaanse aardgasvoorraden opgelopen naar historische recordniveaus. De opkomst van schaliegas speelt een grote rol in dit overaanbod. Schaliegas wordt gewonnen uit leisteen en kan erg goedkoop worden geproduceerd. Sommige analisten stellen zich vragen over de duurzaamheid van de bronnen, de impact op het milieu en de productiviteit op langere termijn, maar voorlopig is het aanbod erg groot.

De aardgasproducenten laten zich ook niet afschrikken door de lagere prijzen. Dat heeft verschillende redenen. Een eerste is dat veel geld werd betaald om aardgascon-

cessies in handen te krijgen. Deze moeten zo veel mogelijk aardgas opbrengen, anders zijn ze niet rendabel. Ook naar investeerders toe kan een bedrijf het niet maken om op het vlak van productiegroei achter te blijven bij de concurrentie. Een ander element is dat een steeds groter deel van de productie op voorhand wordt verkocht (gehedged). In december 2010 hadden de 37 grootste Amerikaanse aardgasbedrijven gemiddeld 54 procent van hun productie op voorhand verkocht. Begin 2008 was dit maar 38 procent.

Door te hedgen profiteren de producenten van de prijsstructuur bij de termijncontracten op aardgas. Zo is het aardgascontract voor levering in januari 2012 bijna een dollar duurder dan de actuele 'spot'-prijs voor onmiddellijke levering. Dit maakt dat de producenten relatief weinig hinder ondervinden van de lage spotprijs. Door de lage productiekosten van aardgas, gecombineerd met een hedgingpolitiek, slagen de meeste Amerikaanse aardgasbedrijven er zelfs bij de huidige lage prijzen nog steeds in om winstgevend te blijven. Er is, met andere woorden, dus (nog) geen stimulans om de productie af te bouwen.

In Europa was de situatie de voorbije maanden totaal verschillend. De Europese gasprijs is nu bijna dubbel zo hoog als in 2009. Dit komt door een samenloop van omstandigheden. Vooreerst was er het abnormaal koude weer en een sterker dan verwacht economisch herstel, waardoor ook de industriële vraag opnieuw aantrok. Tegelijkertijd bleef het aanbod uit met name Noorwegen achter bij de prognoses, terwijl ook de aanvoer van lng (liquefied natural gas of vloeibaar aardgas) onder de verwachtingen bleef. Daardoor zijn de Europese voorraden sterk teruggevallen.

SUBSTITUTIE-EFFECTEN

Een ander element dat van belang kan zijn voor de aardgasmarkt is de nucleaire ramp in Japan. De problemen met de nucleaire reactoren in Fuku-shima zijn nog steeds niet van de baan en het blijft onduidelijk of en wanneer de situatie opnieuw onder controle zal komen. Hoe dan ook heeft de positie van kernsplijting als energiebron een flinke tik gekregen. Een groot deel van de Japanse nucleaire capaciteit zal voor een aantal jaar op non-actief worden gesteld. Het gaat om een energieproductie van naar schatting 12 Gigawatt.

De sluiting van kerncentrales beperkt zich niet tot Japan alleen. In China, maar ook in verschillende Europese landen worden heel wat centrales tijdelijk gesloten om uitgebreide veiligheidscontroles te doen. Zo ligt de productie in zeven van de zeventien Duitse kerncentrales momenteel stil, waardoor de output van elektriciteit er met 8 Gigawatt zal afnemen.

Het is niet zo dat er wereldwijd een overschot aan energiecapaciteit is, integendeel. De verminderde productie zal dus ergens gecompenseerd moeten worden. Aardgas moet naast ruwe olie ook met steenkool concurreren. Deze fossiele brandstof zal eveneens profiteren van de extra vraag. Zo zal in Japan de behoefte aan steenkool met drie tot vijf miljoen ton toenemen. In Duitsland zal dit tot het eind van het jaar naar schatting twaalf miljoen ton zijn. De structurele vraag naar steenkool is erg groot, doordat steenkool in Azië nog veruit de belangrijkste fossiele brandstof is om stroom op te wekken. Japan is na China de grootste importeur van steenkool en ook India wordt in toenemende mate een belangrijke speler. De steenkoolmarkt kampt daarnaast aan de aanbodzijde met heel wat

